

NOVČANE NAKNADE – ZAJAMČENA MINIMALNA NAKNADA

Socijalna skrb kao djelatnost od javnog interesa ima cilj pružanje podrške korisnicima u njihovom razvoju radi unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, te radi njihovog aktivnog uključivanja u društvo, a što se često ostvaruje na način da se priznavanjem prava na novčane naknade korisnicima pomaže u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, čime se istima pruža podrška u teškim materijalnim situacijama.

Najpoznatije od novčanih prava je u narodu poznato pod nazivom „socijalna pomoć“ ili „socijalni minimum“, a što se u novoj zakonskoj regulaciji naziva zajamčena minimalna naknada (ZMN).

Po definiciji ZMN je pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljavanje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno vlastitih sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, niti su ih u mogućnosti ostvariti radom, primitkom od imovini, kao ni od obveznika uzdržavanja.

Za ostvarivanje ovog prava su u Zakonu o socijalnoj skrbi vrlo detaljno propisani uvjeti i pretpostavke koji moraju biti ispunjeni, a čime se država pokušala osigurati da pomoć od nje ostvaruju uistinu potrebiti. Tako samac koji je radno sposobni može ostvariti pravo na 800,00kn mjesečno, dok u višečlanom kućanstvu odrasla osoba ostvaruje pravo na 480,00kn, a dijete 320,00kn. S obzirom na posebne uvjete osobe kao što su djeca samohranih roditelja ili djeca iz jednoroditeljskih obitelji, ili odrasle radno nesposobne osobe, navedeni iznosi pomoći se uvećavaju.

Intencija je da se pomogne osobito osjetljivim kategorije kao što su djeca i mladi, starije i radno nesposobne osobe, ali i radno sposobne osobe koje zbog gubitka posla i/ili nemogućnosti pronalaska zaposlenja ne mogu uzdržavati sebe i svoju obitelj, a koje trenutno nisu u mogućnosti samostalno se zbrinjavati. Priznavanjem prava na ZMN korisnici osim same mjesečne novčane pomoći ostvaruju pravo i na naknadu za troškove ogrijeva zimi koju osiguravaju Općine uz pomoć županije, te pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata, kao pomoć za podmirivanje računa struje.

Osim prava koja dobivaju, korisnici prava iz sustava socijalne skrbi imaju i određene obaveze, od kojih je osobito bitna ona koja uključuje redovitu suradnju sa nadležnim Centrom, te za radno sposobne osobe i obavezu odrađivanja rada za opće dobro po pozivu svoje općine, i to na rad od maksimalno 90 sati mjesečno.

Takav model funkcioniranja socijalne države priznati je i prepoznati u brojnim zapadnim zemljama kao vrlo poticajan za korisnike koji razvijaju radne navike, a ujedno pomažu razvoju lokalne zajednice.

Majda Bujan, mag. iur.

voditeljica Odjela novčanih naknada